

Utlåtande 2008:2 RVII (Dnr 325-2614/2007)

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § SoL, kvartal 1 2007

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Stadsdelsnämndernas och socialtjänstnämndens rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen godkänns.

Föredragande borgarrådet Ulf Kristersson anför följande.

Ärendet

Enligt socialtjänstlagen (SoL) är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Rapporteringsskyldigheten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Kvartal 3 2006 rapporterade stadsdelsnämnderna 23 ej verkställda beslut och 4 avbrott i verkställigheten inom stadens funktionshinderomsorg (FH) samt 32 ej verkställda beslut och 7 avbrott i verkställigheten inom stadens individ- och familjeomsorg (IoF). Kvartal 4 2006 har stadsdelsnämnderna rapporterat 18 ej verkställda beslut och 4 avbrott i verkställigheten inom stadens funktionshinderomsorg samt 24 ej verkställda beslut och 16 avbrott i verkställigheten inom stadens individ- och familjeomsorg.

Kvartal 1 2007 rapporterade stadsdelsnämnderna 16 ej verkställda beslut och 2 avbrott i verkställigheten inom stadens funktionshinderomsorg samt 16 ej verkställda beslut och 4 avbrott i verkställigheten inom stadens individ- och familjeomsorg. Sex stadsdelsnämnder samt socialtjänstnämndens enhet för hemlösa har inga ej verkställda beslut att rapportera.

Antal ej verkställda beslut och avbrott i verkställigheten har minskat både inom funktionshinderomsorgen och inom individ- och familjeomsorgen. Kon-

taktperson är den insats som har flest antal ej verkställda beslut. Inom individ- och familj gäller 15 av 16 ej verkställda beslut kontaktperson.

Beredning

Ärendet har initierats av socialtjänstnämnden. Socialtjänstnämndens handikappråd har tagit del av ärendet den 11 juni 2007.

Mina synpunkter

Den lagstadgade skyldigheten att rapportera ej verkställda beslut utgör en trygghet och garanti för alla dem som omfattas av SoL beslut. Den innebär samtidigt en viktig möjlighet för staden att förbättra servicen och överblicken av kvaliteten inom såväl funktionshinderomsorgen som individ- och familjeomsorgen. Därför är det viktigt att berörda förvaltningar kontinuerligt arbetar med att utveckla konkreta riktlinjer och operativa manualer för hur de inrapporterade uppgifterna ska omsättas i nyckeltal och uppföljningsinstrument.

Kvartal 1 2007 visar på betydligt färre antal inrapporterade avbrott i verkställigheten vilket kan vara en signal om att stadsdelsnämnderna har varit framgångsrika i sitt arbete med att förbättra verkställighetsgraden. Mot bakgrund av att det under kvartal 4 2006 rapporterades en ökning av antal avbrott i verkställigheten jämfört med kvartal 3 2006 är detta förhoppningsvis en signal om att arbetet nu är på rätt väg.

Av de rapporterade ej verkställda besluten gäller 75% insatser med kontaktperson. Eftersom stadsdelsnämnderna uppger att det är resursbrist samt att brukaren tackat nej till erbjuden kontaktperson som huvudsakliga orsaker är det viktigt att utreda och åtgärda den bakomliggande problematiken. En kontaktperson kan höja livskvaliteten för en ensam människa. Därför delar jag nämndens uppfattning att kontaktpersoner måste prioriteras i lika hög omfattning som andra insatser på området.

Orsakerna till ej verkställda beslut som avser ledsagning, avlösning och hemtjänst uppges bero på att den enskilde rest bort eller ej valt utförare. Det är viktigt att de som via beslut enligt 4 kap. 1 § SoL fått rätt till någon form av stöd känner vilka möjligheter som finns när det gäller att anpassa stödet utifrån sina egna behov. Den enskilde har rätt till hjälp med att få sin fråga rättsligt prövad om man anser sig felaktigt behandlad. Det måste också säkerställas att den som beslutar om en insats ansvarar också för att den verkställs så att inga insatser "glöms bort" på det sätt som antyds i rapporten.

Det är också mycket viktigt att förvaltningen även fortsatt följer och analyserar utvecklingen gällande skillnader sett ur genusperspektivet både inom funktionshindersomsorgen och individ- och familjeomsorgen.

Bilagor

- 1 Reservationer m.m.
- 2 Rapportering av ej verkställda beslut 2007-03-31, Funktionshinderomsorgen samt rapportering av ej verkställda beslut 2007-03-31, Individ- och familjeomsorgen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Roger Mogert* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Det är oacceptabelt att majoriteten tar så lätt på den lagstadgade skyldigheten att rapportera ej verkställda beslut att rapporteringen för kvartal 1 2007 inte kommer att behandlas av kommunfullmäktige förrän kvartal 1 2008.

Rapporterna för kvartal 1 och kvartal 2 kommer nu att behandlas samtidigt, trots att syftet med lagregleringen torde vara att med viss regelbundenhet hålla bland annat kommunens högsta beslutade organ underrättad om avvikelser för att vid behov kunna vidta åtgärder.

Denna viktiga möjlighet att kunna förbättra servicen och ge överblick över kvaliteten har därmed inte kunnat uppfyllas av kommunfullmäktige år 2007. En tidigare rapportering kunde ha lett till initiativ för att öka antalet kontaktpersoner under året eller till beslut om att undersöka de skillnader ur genusperspektiv som redovisas för ej rapporterade beslut.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Rapporteringen belyser att det finns män och kvinnor, flickor och pojkar som inte får den hjälp som de har rätt till enligt lagen. Det är tydligt att det inte finns tillräckliga resurser för att följa upp de beslut som är fattade. Det är oacceptabelt att det blir människor i svåra situationer som hamnar i kläm när resurserna inte räcker.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Stadsdelsnämndernas och socialtjänstnämndens rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen godkänns.

Stockholm den 12 december 2007

På kommunstyrelsens vägnar:
CARIN JÄMTIN

Ulf Kristersson

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Roger Mogert* och *Malte Sigemalm* (alla s) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Enligt socialtjänstlagen (SoL) är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Rapporteringsskyldigheten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Kvartal 1 2007 rapporterade stadsdelsnämnderna 16 ej verkställda beslut och 2 avbrott i verkställigheten inom stadens funktionshinderomsorg samt 16 ej verkställda beslut och 4 avbrott i verkställigheten inom stadens individ- och familjeomsorg. Sex stadsdelsnämnder samt socialtjänstnämndens enhet för hemlösa har inga ej verkställda beslut att rapportera.

Antal ej verkställda beslut och avbrott i verkställigheten har minskat både inom funktionshinderomsorgen och inom individ- och familjeomsorgen. Kontaktperson är den insats som har flest antal ej verkställda beslut. Inom individ- och familj gäller 15 av 16 ej verkställda beslut kontaktperson.

Socialtjänstnämnden

Socialtjänstnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 juni 2007 att för egen del godkänna stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 1 2007 samt överlämna stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut till kommunfullmäktige.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Karin Rågsjö (v), *bilaga 1*.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att rapporteringen av ej verkställda beslut har fungerat bättre detta kvartal. Information om vad som ska skickas och var det ska skickas har via mail gått ut till respektive stadsdelsnämnd. Enkäterna är i högre grad korrekt ifyllda även om det förekommer att det inrapporteras beslut som tagits inom tremånadersgränsen. En stadsdelsnämnd uppger att rapport inte kunnat lämnats på grund av organisationsförändring inom funktionshinderomsorgen.

Kvartal 4 2006 rapporterades en ökning av antal avbrott i verkställigheten jämfört med kvartalet innan. Kvartal 1 2007 visar på betydligt färre antal inrapporterade avbrott i verkställigheten vilket betyder att stadsdelsnämnderna har arbetat för att verkställa dessa.

Övervägande del av de rapporterade ej verkställda besluten, 75%, gäller insatsen kontaktperson. Stadsdelsnämnderna uppger att orsaken är resursbrist och att den enskilde tackat nej till erbjuden kontaktperson. Förvaltningen anser att det är viktigt att tid och resurser ges till rekrytering och att insatsen kontaktperson ses som en insats lika viktig som de andra behovsprövade insatserna enligt socialtjänstlagen. En kontaktperson kan höja livskvaliteten för en ensam människa genom att den enskilde får

en pratstund eller möjlighet att ingå i ett socialt sammanhang av något slag.

De övriga ej verkställda besluten som gäller ledsagning , avlösning och hemtjänst beror på att den enskilde rest bort eller ej valt utförare. Val av utförare kan inte påverkas på annat sätt än genom att motivera den enskilde att välja utförare. Det finns ett ej verkställt beslut där personen ej kan acceptera något annat än personlig assistans enligt LSS. Den enskilde kan uppmanas att ansöka om denna insats enligt LSS för att få ett beslut som kan överklagas och prövas i förvaltningsdomstol. I ett rapporterat ej verkställt beslut uppges att orsaken är att utförare glömt bort verkställigheten vilket är beklagligt för den enskilde och oacceptabelt ur ett beställar/utförarperspektiv. Den som beslutar om en insats ansvarar också för att den verkställs.

Förvaltningen ser att en skillnad ur genusperspektiv fortfarande kan ses framförallt inom individ- och familjeomsorgen. Inom funktionshindersomsorgen så är det jämn fördelning mellan flickor/kvinnor och pojkar/män medan individ- och familjeomsorgen har en klar överrepresentation av pojkar/män.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänstnämnden

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Karin Rågsjö (v) enligt följande

Vi får en värdefull kunskap genom rapporteringen av ej verkställda beslut. De stadsdelsnämnder som inte uppfyller sina åtaganden bör självklart följas upp. Vi delar förvaltningens uppfattning att tid och resurser måste ges till rekrytering av kontaktpersoner. Insatsen kontaktperson är lika viktig som andra behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagen. Behovet av regelbundna rekryteringskampanjer bör övervägas liksom insatser för att tillförsäkra pojkar samma möjlighet att få kontaktpersoner som flickor.

Bilaga 2

Bilaga 1. Rapporterade ej verkställda beslut 2007-03-31. FH

SDN	Beslutsdatum	Avbrott i verkställighet	Bistånd	Man/kvinnorna
Bromma	2006-06-01		Kontaktperson	Kvinna
	2007-01-01		Ledsagare	Man
	2006-08-03		Kontaktperson	Man
	2006-11-24		Kontaktfamilj	Pojke
Enskede-Årsta	2006-12-15		Kontaktperson	Kvinna
Farsta	2006-06-30	2006-06-30 Vill inte acceptera annat än LSS-pers ass	Hemtjänst ass form	Man
Hägersten	2007-01-23		Kontaktperson	
Liljeholmen	2006-05-08		Försökslägenhet	Man
	2006-03-12		Avlösning	Flicka
Maria Gamla stan	2006-12-27		Hemtjänst	?
Rinkeby	2007-01-03		Hemtjänst	Kvinna
Skarpnäck	?	2006-09-30	Kontaktperson	Kvinna
	2006-11-13		Ledsagning	Man
Skärholmen	?		Kontaktperson	Kvinna
	?		Kontaktperson	Man
Vantör	2006-11-27		Kontaktperson	Kvinna

Bilaga 2. Rapporterade ej verkställda beslut 2007-03-31. IoF

SDN	Beslutsdatum	Datum för avbrott i verkställighet	Bistånd	Man/Kvinna
Bromma	2006-12-01		Kontaktperson	Man
	2006-01-13		Kontaktperson	Man
	2006-06-01		Kontaktperson	Man
Hässelby Vällingby	2006-06-30		Kontaktfamilj	Pojke
	?		Social kontaktperson	Flicka
	2006-12-11		Kontaktperson	Man/familj
Rinkeby	?		Familjehem	Pojke
Maria-Gamla stan	2006-11-06		Kontaktfamilj	?
Skarpnäck	2006-12-28		Kontaktperson	Flicka

	?	2006-12-15	Kontaktfamilj	Flicka
	?	2006-12-04	Kontaktfamilj	Pojke
	2006-10-02	Datum ej angivet	Kontaktperson	Pojke
	2004-01-23	2006-06-12	Kontaktfamilj	Pojke
	2006-10-18		Kontaktperson	Pojke
Skärholmen	2006-01-24		Kontaktfamilj	Flicka
Vantör	2006-10-20		Kontaktperson	Pojke